

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας: ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Γ' ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ & ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Μαρούσι, 30-03-2016
Αρ.πρωτ.Φ14/676/ 52793/Δ1

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Σ. Λαπατά
: Γ. Μέττα
Τηλέφωνο : 210 344 2247
FAX : 210 344 3318

- ΠΡΟΣ :**
1. Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης της χώρας (έδρες τους)
  2. Προϊσταμένους Παιδαγωγικής & Επιστημονικής Καθοδήγησης Π.Ε. (μέσω Περιφ. Δ/νσεων Εκπ/σης)
  3. Σχολικούς Συμβούλους Π.Α, Δημοτ. Εκπ/σης & Ειδ. Αγωγής (μέσω Περιφ. Δ/νσεων Εκπ/σης)
  4. Δ/νσεις Π.Ε. της χώρας (έδρες τους)
  5. Δημόσια & Ιδιωτικά Νηπιαγωγεία & Δημ. Σχολεία της χώρας (μέσω Δ/νσεων Π.Ε)

ΚΟΙΝ : Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF
Ανδρ. Δημητρίου 8 & Τζ. Κέννεντυ 37
16 121 Καισαριανή, Αθήνα

ΘΕΜΑ : «Υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος “Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους” 2016».

Σχετικό έγγραφο: το με αρ. πρωτ. 46353/Δ1/18-03-2016 εισερχόμενο έγγραφο

Σας ενημερώνουμε ότι η Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNICEF πραγματοποιεί το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «**Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους**». Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο των συντονισμένων δραστηριοτήτων του ΥΠΠΕΘ και της UNICEF για την προώθηση της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του παιδιού.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές όλων των σχολικών μονάδων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Οι μαθητές μπορούν να λάβουν μέρος με ομαδικές εργασίες, που θα περιγράφουν το πώς οι ίδιοι αντιλαμβάνονται τα Δικαιώματά τους, μετά από τη σχετική κατανόηση του θέματος, με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τους.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί σε τρεις (3) φάσεις :

➤ **Α' φάση :** Ύστερα από ενημέρωση των μαθητών για τα Δικαιώματά τους, όπως αυτά περιγράφονται στη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του παιδιού, **α)** τα Νηπιαγωγεία και οι Α' και Β' τάξεις των Δημοτικών Σχολείων μπορούν να ετοιμάσουν ομαδικές αφίσες, διαστάσεων 50 εκ. x 70 εκ., **β)** οι Γ' και Δ' τάξεις των Δημοτικών μπορούν να δημιουργήσουν ένα παραμύθι και **γ)** οι Ε' και Στ' τάξεις μπορούν να φτιάξουν ένα βιβλίο ή μια εφημερίδα, με θέμα : «**Παιδιά Πρόσφυγες, Παιδιά Μετανάστες, μα Πάνω απ' όλα Παιδιά**», σαν αποτέλεσμα μιας δημιουργικής προσπάθειας όλης της τάξης, καθώς πρόκειται για κοινό πρόγραμμα που προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων. Επισημαίνεται ότι, οι ανωτέρω ομαδικές εργασίες θα πρέπει να υλοποιηθούν κατά τμήμα, στην περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα του ενός τμήματα ανά τάξη.

Η Α' φάση θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι την **Παρασκευή 27 Μαΐου 2016**. Οι σχολικές μονάδες θα αποστείλουν τα έργα τους, με την ένδειξη "Για το πρόγραμμα «Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους», στην Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF, στη διεύθυνση :

Ανδρ. Δημητρίου 8 & Τζ. Κέννεντυ 37

16 121 Καισαριανή, Αθήνα

Παρακαλείστε όπως αποστείλετε τις αφίσες σε «ρολό», προκειμένου να μην καταστραφούν κατά τη μεταφορά.

➤ **Β' φάση** : Όλα τα σχολεία που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, θα λάβουν από τη UNICEF και το ΥΠΠΕΘ έναν Έπαινο Συμμετοχής για το σχολείο, καθώς και ο κάθε μαθητής χωριστά και οι εκπαιδευτικοί που θα συντονίσουν το πρόγραμμα, θα παραλάβουν το δικό τους έπαινο, ως επιβράβευση και αναγνώριση των προσπαθειών του. Η αποστολή των επαίνων θα πραγματοποιηθεί πριν από το τέλος της σχολικής χρονιάς.

➤ **Γ' φάση** : Στη φάση αυτή, η UNICEF θα διοργανώσει έκθεση, όπου θα παρουσιαστούν τα έργα των σχολείων. Ο τόπος και ο χρόνος της έκθεσης θα καθοριστεί αργότερα και σε ημερομηνία κοντινή της 20^{ης} Νοεμβρίου, ημέρα που έχει οριστεί ως επέτειος της υιοθέτησης της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης, ομάδα αποτελούμενη από διακεκριμένους ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, στην οποία θα συμμετέχει και το ΥΠΠΕΘ, θα επιλέξει και θα βραβεύσει τα καλύτερα έργα από κάθε κατηγορία. Με δελτία τύπου, θα δημοσιοποιηθούν τα ονόματα των σχολείων της Γ' φάσης.

Παρακαλούνται οι Προϊστάμενοι και οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων Π.Ε. της χώρας, όπως διευκολύνουν τη συμμετοχή των μαθητών και των εκπαιδευτικών, που θα εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον, δεδομένου ότι η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι **προαιρετική**.

Προς διευκόλυνσή σας, σας επισυνάπτεται έντυπο με σχετικές οδηγίες για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα.

Συν. : έξι (6) σελίδες

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Δ/ση Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε.
Τμήμα Γ'
5. Δ/ση Ειδικής Αγωγής

ΠΙΣΤΟ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
από τη Διεύθυνση Ηλεκτρονικών - Δικτυακών
Υποδομών
Τμήμα Πρωτοκόλλου, Αρχείων και Μέριμνας

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους, το 2016

Το πρόγραμμα:

Πρόκειται για ένα Πανελλήνιο Εκπαιδευτικό πρόγραμμα της UNICEF που υλοποιείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και έχει αναγνωρισθεί από την Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Παιδιού που εδρεύει στη Γενεύη ως το καλύτερο που υλοποιείται στη χώρα μας για την προώθηση των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Σκοπός του προγράμματος είναι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών, των εκπαιδευτικών και γενικότερα της εκπαιδευτικής κοινότητας πάνω στα δικαιώματα των παιδιών όπως περιλαμβάνονται στη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Δίνει επίσης στους μαθητές την ευκαιρία να εκφραστούν μέσα από δημιουργικές πρωτοβουλίες για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να στείλουν τα δικά τους μηνύματα στους μεγάλους για θέματα που τους αφορούν άμεσα. Η προώθηση αξιών, όπως η κοινωνική δικαιοσύνη, ο αλτρουισμός, η ειρήνη, η ισότητα αποτελούν βασική προτεραιότητα του προγράμματος μέσα από την ομαδική συμμετοχή και τη συλλογική έκφραση των μαθητών.

Πώς μπορώ να λάβω μέρος στο πρόγραμμα:

Δικαίωμα συμμετοχής σε αυτό το πρόγραμμα θα έχουν όλα τα νηπιαγωγεία και τα δημοτικά σχολεία.

Οι φάσεις του προγράμματος:

Στην **πρώτη φάση** οι διευθυντές των σχολείων θα ενημερώσουν τους εκπαιδευτικούς για το πρόγραμμα, αφού προηγουμένως έχουν λάβει από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων την εγκύκλιο. Η εγκύκλιος θα συνοδεύεται από πληροφορίες για τον εκπαιδευτικό και οδηγίες για τη διεξαγωγή του προγράμματος. Αφού οι μαθητές ενημερωθούν για τα δικαιώματα που περιέχονται στη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού, οι μαθητές του νηπιαγωγείου καλούνται να ετοιμάσουν μια ομαδική αφίσα διαστάσεων 50 εκ. X 70 εκ., οι μαθητές της Α και Β τάξης Δημοτικού μπορούν επίσης να φτιάξουν μια ομαδική αφίσα διαστάσεων 50 εκ. X 70 εκ., οι μαθητές της Γ και Δ τάξης Δημοτικού καλούνται να φτιάξουν ένα παραμύθι και της Ε και ΣΤ τάξης του Δημοτικού μπορούν να φτιάξουν ένα βιβλίο ή μία εφημερίδα με θέμα «**ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΙΔΙΑ**». Πρόκειται για μια δημιουργική προσπάθεια που θα γίνει από όλη την τάξη. Θα είναι ένα κοινό πρόγραμμα που θα συμμετέχουν όλοι.

Σε περίπτωση που υπάρχουν σχολεία με περισσότερες από μια τάξεις για το Νηπιαγωγείο, την Α, τη Β, τη Γ, τη Δ την Ε ή την ΣΤ Δημοτικού, τότε η κάθε τάξη χωριστά θα ετοιμάσει τη δική της εργασία. Αυτή η φάση θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την **Παρασκευή 27 Μαΐου 2016**, οπότε τα σχολεία θα έχουν ταχυδρομήσει τις εργασίες τους προς τη UNICEF στη Διεύθυνση: Τζων Κέννεντυ 37, 16121 Καισαριανή με την ένδειξη "Για το πρόγραμμα «Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους»". Εδώ θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι οι αφίσες θα ήταν καλό να σταλούν σε «ρολό» για να μην καταστραφούν κατά τη μεταφορά.

Στη **δεύτερη φάση** του προγράμματος όλα τα σχολεία που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα θα βραβευθούν από τη UNICEF και το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με ειδικό **Έπαινο Συμμετοχής**. Επιπλέον, ο κάθε μαθητής χωριστά, όπως επίσης και οι εκπαιδευτικοί που θα συντονίσουν το πρόγραμμα θα παραλάβουν το δικό τους Έπαινο ως επιβράβευση και αναγνώριση των προσπαθειών τους. Η αποστολή των επαίνων στα σχολεία θα γίνει πριν το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Στην **τρίτη φάση** του προγράμματος σε έκθεση που θα διοργανώσει η UNICEF θα παρουσιαστούν οι ομαδικές εργασίες των σχολείων. Ο χρόνος και ο τόπος της Έκθεσης θα καθοριστεί αργότερα σε ημερομηνία κοντινή της 20^{ης} Νοεμβρίου (επέτειος της υιοθέτησης της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού). Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία θα αποτελείται από ανθρώπους των τεχνών και των γραμμάτων στην οποία θα συμμετέχει και το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, θα βραβεύσει τις καλύτερες εργασίες (βιβλία, εφημερίδες, παραμύθια και αφίσες). Η **απονομή των Βραβείων** θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια αυτής της Έκθεσης. Με Δελτία Τύπου θα δημοσιοποιηθούν τα ονόματα των σχολείων της τρίτης φάσης.

**ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗ ΠΙΑ ΓΩΓΕΙΟ**

ΑΦΙΣΑ

Μια ομαδική εργασία

- θα είναι μια ομαδική προσπάθεια και όχι ατομική.
- Θα κάνετε ένα ομαδικό κολάζ ή μια ομαδική εργασία, όπου το κάθε παιδί θα αναλάβει να φτιάξει και κάτι.

Το περιεχόμενο της αφίσας

Τα παιδιά ενημερώνονται με απλά λόγια για τα δικαιώματα που αυτά απολαμβάνουν και ο εκπαιδευτικός τα καλεί να συνεργαστούν με τους συμμαθητές τους, να καταλάβουν ότι είναι πολλά αυτά που μας ενώνουν με τους συνανθρώπους μας και λίγα αυτά που μας χωρίζουν. Παροτρύνει τους μαθητές να παρουσιάσουν τον εαυτό τους και να πλησιάσουν τον άλλον. Μπορεί να παρουσιάσει στα παιδιά έννοιες, όπως: μαζί, αγκαλιά, αγάπη, ίσος, φιλία. Αφού κατανοήσουν ότι όλα τα παιδιά μπορούν να είναι φίλοι και ότι με την αλληλεγγύη και την αλληλοκατανόηση ο κόσμος μας μπορεί να γίνει καλύτερος τότε ο εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να ετοιμάσουν την αφίσα με θέμα: «**ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΙΔΙΑ**».

Ελάτε να φτιάξουμε την αφίσα!

- διαστάσεων 50εκ.Χ70εκ., με ζωγραφίες παιδιών ή κολάζ με επικόλληση σε χαρτόνι (διαστάσεων 50εκ.Χ70εκ.) διαφόρων υλικών όπως: λινάτσα, διάφορα είδη χαρτιού κ.α. Αποφύγετε αντικείμενα που εξέχουν αρκετά από την επιφάνεια της αφίσας.

Στην αφίσα πρέπει να φαίνονται:

- ο τίτλος, (στο μπροστά μέρος της αφίσας)
- το όνομα και η Διεύθυνση του σχολείου (επίσης το τηλέφωνο και το email αν υπάρχει), τα ονόματα με **αλφαβητική** σειρά των παιδιών που έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα και των εκπαιδευτικών που το συντόνισαν(στο πίσω μέρος της αφίσας)
- το όνομα του σχολείου και η τάξη – τμήμα αποτυπωμένα σε αυτοκόλλητη ετικέτα κάτω αριστερά στο πίσω μέρος της αφίσας. Για παράδειγμα, 1^ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών – Τάξη Α΄

Η αφίσα θα συνοδεύεται από ένα αντίγραφο – σε ξεχωριστή σελίδα Α4 – με τα ονόματα των παιδιών και των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Οι ζωγραφίες

- θα πρέπει να είναι έγχρωμες
- τα ονόματα των παιδιών δε θα πρέπει να φαίνονται στο μπροστά μέρος της αφίσας
- μπορείτε να χρησιμοποιήσετε: μαρκαδόρους, κηρομπογιές, δακτυλομπογιές, νερομπογιές, λαδομπογιές ή όποιο άλλο μέσο επιθυμείτε.

ΠΡΟΣΟΧΗ: μην ξεπεράσετε τις προαναφερόμενες διαστάσεις για την αφίσα. Η αφίσα θα πρέπει να είναι η πρωτότυπη.

Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους, το 2016

ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΙΔΙΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ

A & B ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΑΦΙΣΑ

Ο εκπαιδευτικός ακολουθεί τις οδηγίες που προαναφέρονται και για το νηπιαγωγείο.

Γ & Δ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ - ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Αφού οι μαθητές ενημερωθούν για τα Δικαιώματά τους όπως αυτά περιέχονται στη Σύμβαση, φτιάχνουν το δικό τους παραμύθι με λόγια και εικόνες.

Ε & ΣΤ ΤΑΞΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ – ΒΙΒΛΙΟ ή ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Οι μαθητές ενημερώνονται για τα δικαιώματα των παιδιών αλλά και τις υποχρεώσεις που έχουν με τη βοήθεια του υλικού που ακολουθεί. Στη συνέχεια καλούνται να εκφραστούν δημιουργικά μέσα από ομαδικές εργασίες για τα δικαιώματα που οι ίδιοι, τα παιδιά στο σχολείο τους, τη γειτονιά τους, την πόλη τους ή αλλού απολαμβάνουν ή στερούνται.

Επιλέγουν τη μορφή του υλικού που θα ετοιμάσουν και ακολουθούν τις αντίστοιχες οδηγίες.

Για το βιβλίο

Στο εξώφυλλο θα πρέπει να φαίνεται ο τίτλος του βιβλίου καθώς επίσης και το σχολείο που εκπονεί την εργασία. Μπορεί να είναι μια ή πολλές διαφορετικές ιστορίες πραγματικές ή φανταστικές. Επιπλέον μπορούν να εντάξουν στην εργασία τους συνεντεύξεις από παιδιά ή μεγάλους. Φωτογραφίες, σκίτσα, εικόνες ή ζωγραφίες των παιδιών μπορούν να εμπλουτίσουν την εργασία. Να έχει χαρακτηριστικά βιβλίου και να είναι σαφής ο διαχωρισμός του βιβλίου από την εφημερίδα.

Για την εφημερίδα

Οι μαθητές επιλέγουν τον τίτλο της εφημερίδας τους, καθώς επίσης τα θέματα με τα οποία επιθυμούν να ασχοληθούν (π.χ. πολιτιστικά, κοινωνικά, θέματα σχετικά με την υγεία, νέα από όλον τον κόσμο, αθλητικά κ.α.) Συνεντεύξεις από παιδιά ή μεγάλους θα μπορούσαν επίσης να ενσωματωθούν στα θέματα με τα οποία θα ασχοληθούν οι μαθητές. Το μέγεθος, η σελιδοποίηση, η θεματολογία, θα πρέπει να έχουν τα χαρακτηριστικά μιας εφημερίδας.

Για το βιβλίο ή την εφημερίδα.

Προτού να ξεκινήσετε τη συγγραφή του βιβλίου ή τη δημιουργία της εφημερίδας:

- Προτρέψτε τα παιδιά να αναζητήσουν τη θετική ή αρνητική είδηση όχι μόνο στο δικό τους τόπο, γειτονιά, περιβάλλον αλλά και γενικότερα, ώστε να αποκτήσουν την αίσθηση του πολίτη.
- Παρακινήστε τους μαθητές σας: α) να γίνουν ανταποκριτές της UNICEF και να καταγράψουν τι συμβαίνει σε άλλα παιδιά δίπλα τους, πως σχολιάζουν το φαινόμενο της βίας, του ρατσισμού ή του κοινωνικού αποκλεισμού των ευάλωτων ομάδων, τι λύσεις προτείνουν β) να καταγράψουν τα νέα της τάξης τους, ή γ) να ασχοληθούν με ερωτήματα όπως: Πώς περνάω στο σπίτι μου; Παραβιάζονται τα δικαιώματά μου; Τι με στεναχωρεί; Τι με βλάπτει; Τι με ευχαριστεί; Τι μπορώ να κάνω εγώ για να προστατευτούν τόσο τα δικά μου δικαιώματα όσο και των άλλων παιδιών; τι έκανα για το περιβάλλον; δ) να αξιοποιήσουν τυχόν ειδήσεις από εφημερίδες, τηλεόραση, διαδίκτυο, έντυπα, αφίσες, βιβλία κ.α. ε) να καταγράψουν δραστηριότητες, -κρατών, οργανισμών όπως της UNICEF αλλά και άλλων, φορέων, ιδρυμάτων- μέσα και έξω από το σχολείο που στόχο έχουν την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών στ) να επισκεφτούν την ιστοσελίδα της UNICEF και να ενημερωθούν για συγκεκριμένες δράσεις και πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει για την υπεράσπιση των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Ορισμένες συμβουλές για όλες τις τάξεις δημοτικού

Μια ομαδική εργασία!

Η εργασία θα πρέπει να είναι αποτέλεσμα συλλογικής δουλειάς των παιδιών.

Το θέμα είναι: «**ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ, ΠΑΙΔΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΜΑ ΠΑΝΩ ΑΠ' ΟΛΑ ΠΑΙΔΙΑ**».

Στην αρχή ή το τέλος του παραμυθιού, βιβλίου ή εφημερίδας θα πρέπει να υπάρχουν:

Το όνομα του σχολείου (διεύθυνση-τηλέφωνο-email), μια φωτογραφία των παιδιών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, τα ονόματά τους με αλφαβητική σειρά, τα ονόματα των εκπαιδευτικών που συντόνισαν το πρόγραμμα.

Οι εργασίες θα συνοδεύονται από ένα αντίγραφο – σε ξεχωριστή σελίδα A4 – με τα ονόματα των παιδιών και των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Η εργασία των παιδιών θα πρέπει να είναι μια αυθόρμητη ομαδική δημιουργία. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού ή των γονέων θα πρέπει να είναι συμβουλευτικός, καθοδηγητικός και υποστηρικτικός και όχι παρεμβατικός. Τα έργα θα πρέπει να είναι πρωτότυπα, να μην έχουν δημοσιευθεί ή προβληθεί αλλού. Η αποστολή των έργων (αφίσες, παραμύθια, βιβλία, εφημερίδες) στη UNICEF συνεπάγεται ανεπιφύλακτη αποδοχή για κάθε χρήση από τη UNICEF με στόχο την προαγωγή των σκοπών της (βραβεύσεις, δημοσιοποίηση έργων, τόσο στην ιστοσελίδα της UNICEF όσο και προώθησή τους σε ΜΜΕ).

UNICEF - Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού είναι ο πρώτος παγκόσμιος νομικά δεσμευτικός κώδικας για τα δικαιώματα που όλα τα παιδιά πρέπει να απολαμβάνουν. Θέτει στοιχειώδεις αρχές για την ευημερία των παιδιών στα διάφορα στάδια εξέλιξής τους και αποτελείται από 54 άρθρα. Η Σύμβαση ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Πολωνικής κυβέρνησης και της UNICEF, υιοθετήθηκε ομόφωνα από τη Γεν. Συνέλευση του ΟΗΕ στις 20 Νοεμ. 1989 και τέθηκε σε ισχύ το 1990. Μέχρι σήμερα έχει επικυρωθεί σχεδόν από όλες τις χώρες του κόσμου, ενώ στην Ελλάδα επικυρώθηκε το 1992 (ΦΕΚ 192/2.12.92).

Τα άρθρα που περιέχει η Σύμβαση μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις ευρύτερες κατηγορίες :

Δικαιώματα Επιβίωσης

Καλύπτουν το δικαίωμα του παιδιού για ζωή και τις ανάγκες που είναι πιο βασικές για την ύπαρξή του. Αυτά συμπεριλαμβάνουν ένα επαρκές επίπεδο

διαβίωσης, στέγη, διατροφή και πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες.

Δικαιώματα Ανάπτυξης

Συμπεριλαμβάνουν όλα όσα τα παιδιά χρειάζονται για να μπορέσουν να εκμεταλλευθούν στο έπακρο τις δυνατότητές τους. Για παράδειγμα το

δικαίωμα της εκπαίδευσης, το παιχνίδι και η αναψυχή, οι πολιτιστικές εκδηλώσεις, η πρόσβαση σε πληροφορίες και η ελευθερία της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας.

Δικαιώματα Προστασίας

Απαιτούν τα παιδιά να προφυλάσσονται από κάθε είδους κακοποίηση, αμέλεια και εκμετάλλευση. Καλύπτουν θέματα όπως ειδική φροντίδα για προσφυγόπουλα, βασανιστήρια,

κακοποίηση στο σωφρονιστικό σύστημα, ανάμειξη σε εμπόλεμες διαμάχες, εργασία ανηλίκων, χρήση ναρκωτικών και σεξουαλική εκμετάλλευση.

Δικαιώματα Συμμετοχής

Επιτρέπουν στα παιδιά να παίζουν ενεργό ρόλο στις κοινωνίες και τα έθνη τους. Αυτά περικλείουν την ελευθερία να εκφράζουν γνώμη, να έχουν λόγο σε ζητήματα που αφορούν στη

ζωή τους, να συμμετέχουν σε οργανώσεις και να συναθροίζονται ειρηνικά.

Για περισσότερες πληροφορίες για τη Σύμβαση επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της UNICEF στο www.unicef.gr/convention όπου θα βρείτε το πλήρες κείμενο της Σύμβασης, την ομαδοποίηση της Σύμβασης στις 4 κατηγορίες, τη Σύμβαση με απλά λόγια, βίντεο της UNICEF με κινούμενα σχέδια.

Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους, το 2016

Υποστηρικτικό υλικό για τον εκπαιδευτικό

Αγαπητέ φίλε εκπαιδευτικέ,

Η UNICEF καθοδηγείται από τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που ταυτόχρονα αποτελεί και το θεματοφύλακα της και αγωνίζεται να καταστήσει τα δικαιώματα των παιδιών ως αταλάντευτες ηθικές αρχές και διεθνές πρότυπο συμπεριφοράς. Τεράστια πρόοδος έχει σημειωθεί από τότε που υπεγράφη η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού το 1989. Η κορυφαία έκθεση της UNICEF «Η Κατάσταση των Παιδιών στον Κόσμο 2014» δείχνει ότι περίπου 90 εκατομμύρια παιδιά θα είχαν πεθάνει εάν τα ποσοστά θνησιμότητας είχαν παραμείνει στα επίπεδα του 1990. Σε μεγάλο βαθμό, αυτό οφείλεται στην πρόοδο στον τομέα των εμβολιασμών, της υγείας, της παροχής νερού και υγιεινής. Οι συνεχιζόμενες παραβιάσεις των δικαιωμάτων των παιδιών πρέπει να εμποδιστούν, ώστε όλα τα παιδιά να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους.

Στη συνέχεια σου προτείνουμε ενδεικτικά 5 τρόπους με βάση κάποια από τα άρθρα της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που μπορούν να συμβάλλουν στην επεξεργασία του προγράμματος και να βοηθήσουν τους μαθητές σας να πλησιάσουν το συμμαθητή τους, τον άλλον, το διαφορετικό. Αυτοί είναι ενδεικτικοί τρόποι που σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να σε περιορίσουν. Αντίθετα φιλοδοξούμε να σταθεί ένα ερέθισμα για σένα και αφορμή για νέες δράσεις και δραστηριότητες.

1. ... ΚΑΙ ΣΥ ΠΟΙΟΣ ΕΙΣΑΙ; Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να έχουν όνομα, εθνικότητα, ταυτότητα και να εκφράζονται ελεύθερα.

Για να μπορέσουν οι μαθητές να προσεγγίσουν τον άλλο, το συμμαθητή τους, το γειτόνά τους, τον πρόσφυγα/μετανάστη και κατά προέκταση το παιδί της Ασίας ή της Αφρικής είναι αναγκαίο αρχικά να καταλάβουν τον εαυτό τους, την αξία του να έχουν μια ταυτότητα, ένα όνομα και μια εθνικότητα. Αφού εξερευνήσουν τον εαυτό τους, τις ανάγκες τους και τις επιθυμίες τους τότε θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν ότι και τα άλλα παιδιά, όσο διαφορετικά και αν είναι, όσο διαφορετικές ιδέες, τρόπο σκέψης ή ζωή και αν έχουν, έχουν όμως και κοινά στοιχεία με αυτά και εξίσου κοινές ανάγκες και επιθυμίες. Μια βασική αρχή που θα βοηθήσει τους μαθητές να συνδιαλέγονται, να συμβιώνουν ειρηνικά, να επιλύουν με εναλλακτικούς τρόπους τις διαφορές τους και όχι με τη βία και το σχολικό εκφοβισμό.

Άρθρα της Σύμβασης σχετικά με το θέμα:

Άρθρο 1: Ορισμός του παιδιού, κάθε ανθρώπινο ον κάτω των 18

Άρθρο 7: Δικαίωμα για όνομα και εθνικότητα

Άρθρο 8: Κατοχύρωση της ταυτότητας του παιδιού

Άρθρο 12: Ελευθερία γνώμης

Άρθρο 13: Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης

Άρθρο 14: Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

Άρθρο 15: Ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι.

Άρθρο 31: Δικαίωμα στο παιχνίδι και την ψυχαγωγία

Επικεντρώστε τη συζήτηση στη μοναδικότητα κάθε παιδιού. Το όνομα μας βοηθά να αναγνωριστούμε και να αναγνωρίσουμε τους άλλους, είναι θεμέλιο πάνω στο οποίο στηρίζουμε την ταυτότητά μας, τη ρίζα μας. Στόχος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές τη σπουδαιότητα του ονόματος και ότι υπάρχουν παιδιά που στερούνται του ονόματος, της

ταυτότητας, της εθνικότητας. Επίσης για να αποκτήσουν τα παιδιά εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και στις πεποιθήσεις τους πρέπει να τους δίνουμε την ευκαιρία να εκφράζονται ελεύθερα με διάφορους τρόπους.

2. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΓΑΛΩΣΩ! Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα για τροφή, ιατρική περίθαλψη και ασφάλεια. Αφού τα παιδιά γνωρίσουν τον εαυτό τους το επόμενο βήμα είναι να καταλάβουν ότι όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα για τροφή, υγεία και ασφάλεια.

Τα άρθρα που ακολουθούν καλύπτουν αυτά τα δικαιώματα του παιδιού.

Άρθρο 6: Δικαίωμα για ζωή, υποχρέωση κράτους να εξασφαλίσει την επιβίωση και ανάπτυξη του παιδιού.

Άρθρο 24: Δικαίωμα απόλαυσης καλύτερου δυνατού επιπέδου υγείας.

Άρθρο 26: Δικαίωμα κοινωνικής ασφάλισης

Άρθρο 27: Δικαίωμα για ένα ανεκτό βιοτικό επίπεδο, ευθύνη γονέων - υποχρέωση κράτους.

Συγκεντρώστε στο μέτρο του δυνατού πληροφορίες για την υγιεινή διατροφή, τις κατάλληλες διατροφικές συνήθειες, τις υπηρεσίες για την υγεία που μπορεί ο πληθυσμός να καταφύγει. Συζητήστε με τους μαθητές αν όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα για τροφή, υγεία και ασφάλεια. Ποια είναι η πραγματικότητα σήμερα; Αξιοποιήστε την ευκαιρία για να μιλήσετε για τις διατροφικές συνήθειες άλλων λαών. Εκμεταλλευτείτε την παρουσία αλλοδαπών μαθητών στην τάξη, το σχολείο, την ευρύτερη κοινότητα. Αφήστε τα ίδια τα παιδιά να μιλήσουν για τις εμπειρίες τους. Διοργανώστε μια εκδήλωση για τη Διατροφή και παρακινήστε και τους γονείς να συμμετάσχουν ενεργά και να ετοιμάσουν παραδοσιακά φαγητά του τόπου τους ή της χώρας τους.

3. ΑΣ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΙ! Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα για πληροφόρηση, εκπαίδευση, διατήρηση της πολιτιστικής τους κληρονομιάς, και παιχνίδι. Και όμως πόσα παιδιά δεν παίζουν ή δεν πηγαίνουν σχολείο;

Τα παιδιά έχουν ανάγκη να έχουν όλα εκείνα τα μέσα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη τους. Η εκπαίδευση, το παιχνίδι, η πληροφόρηση είναι δικαίωμα αναφαίρετο για όλα τα παιδιά που συμβάλλει στην εξέλιξη και την ανάπτυξη τους. Όπως επίσης το δικαίωμα της διατήρησης της πολιτιστικής τους κληρονομιάς.

Εκμεταλλευτείτε την παρουσία αλλοδαπών μαθητών στο σχολείο σας, ή στον ευρύτερο περίγυρο. Παροτρύνετε τους μαθητές σας να ζητήσουν από τα αλλοδαπά παιδιά να σας πουν για τις συνήθειές τους, τα παιχνίδια που παίζουν ή τα έθιμά τους. Ενθαρρύνετέ τους να βρουν τις ομοιότητες ή διαφορές με τα δικά τους παιχνίδια. Προτείνετέ τους να αναβιώσουν κάποια από αυτά μέσα στην τάξη.

Άρθρα της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού που μπορεί να σας φανούν χρήσιμα:

Άρθρο 17: Ο ρόλος των ΜΜΕ στην ψυχική υγεία και ανάπτυξη των παιδιών.

Άρθρο 28: Δικαίωμα για υποχρεωτική πρωτοβάθμια και δωρεάν εκπαίδευση.

Άρθρο 29: Στόχοι της Εκπαίδευσης: ανάπτυξη προσωπικότητας, σεβασμός δικαιωμάτων, περιβαλλοντική συνείδηση.

Άρθρο 30: Δικαιώματα πολιτιστικά, θρησκευτικά και γλωσσικά

Άρθρο 31: Δικαίωμα στο παιχνίδι και την ψυχαγωγία.

Συζητήστε για την αξία της εκπαίδευσης όχι μόνο στην ανάπτυξη του παιδιού αλλά και στην προετοιμασία του για

Τα Παιδιά Γράφουν & Ζωγραφίζουν τα Δικαιώματά τους, το 2016

τη ζωή του ως ενήλικα, το δικαίωμα των παιδιών στην πληροφόρηση, όπως επίσης για τα παιδιά που δεν πηγαίνουν στο σχολείο. Συζητήστε για την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Δώστε στους μαθητές να εννοήσουν και να εκτιμήσουν, όχι μόνο τη δική τους πολιτιστική ζωή, αλλά και των άλλων χωρών, απαραίτητη προϋπόθεση για να σέβονται οι μαθητές τον εαυτό τους και τους άλλους.

4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ.

Όλα τα παιδιά είναι ίσα ανεξαιρέτως χρώματος, φύλου, φυλής, θρησκευτικών, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ικανοτήτων, κοινωνικής, ή οικονομικής κατάστασης. Αφού οι μαθητές καταλάβουν ότι όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα είναι σημαντικό να καταλάβουν τη σημασία των στερεοτύπων και κατά πόσον αυτά βάζουν εμπόδια στις ανθρώπινες σχέσεις. Επίσης τι εννοούμε μιλώντας για συμμετοχή των παιδιών χωρίς διακρίσεις.

Άρθρα σχετικά με το θέμα είναι τα εξής:

Άρθρο 2: Προστασία των παιδιών από κάθε μορφή διάκρισης

Άρθρο 14: Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

Άρθρο 17: Ο ρόλος των ΜΜΕ στην ψυχική υγεία και ανάπτυξη των παιδιών.

Άρθρο 30: Δικαιώματα πολιτιστικά, θρησκευτικά και γλωσσικά

Άρθρο 23: Δικαιώματα των παιδιών με ειδικές ανάγκες για εκπαίδευση, μόρφωση, κατάλληλη φροντίδα.

Τονίστε στους μαθητές ότι όλοι είναι ίσοι παρά τις διαφορές τους. Κάντε εμφανείς τις ομοιότητες και παρακινήστε τους να συζητήσουν τα εξής:

- Έχουμε εκτίμηση και σεβασμό για τον εαυτό μας και για ότι είμαστε;
- Κατά τη γνώμη σας ποιά εικόνα σχηματίζουν οι άλλοι για μας;
- Φερόμαστε στους άλλους όπως θα θέλαμε να φέρονται σε εμάς;

Συζητήστε μαζί με τους μαθητές σας τους κινδύνους που ενέχουν τα στερεότυπα και κατά πόσο εντείνουν τις διακρίσεις.

5. ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΕΙΡΗΝΗ. Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να ζουν σε κατάσταση ειρήνης και όλα τα παιδιά θύματα πολέμου δικαιούνται προστασίας.

Στόχος αυτής της ενότητας είναι να έρθουν πιο κοντά τα παιδιά στο διπλανό τους, να καταλάβουν ότι με την αλληλοκατανόηση, τη συμπάρσταση, την αλληλεγγύη μπορεί να υπάρξει η σωστή συμβίωση που θα έχει ως αποτέλεσμα την πρόοδο και την ανάπτυξη. Επίσης, μπορεί να αποτελέσει αφορμή για να συζητήσουμε τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου και κυρίως για τον ξεριζωμό των ανθρώπων που αναγκάζονται να ακολουθήσουν το δρόμο της προσφυγιάς.

Άρθρα της Σύμβασης που ακολουθούν μπορούν να σας φανούν χρήσιμα:

Άρθρο 22: Προστασία σε παιδιά πρόσφυγες.

Άρθρο 38: Προστασία παιδιών σε ένοπλες συρράξεις κατώτατο όριο στράτευσης 15 χρονών.

Άρθρο 37: Απαγορεύονται οι βασανισμοί, η κακομεταχείριση, οι σπώνθρωπες ποινές και η ποινή θανάτου

Άρθρο 39: Υποχρέωση του Κράτους να βοηθήσει για την κατάλληλη μεταχείριση και επανένταξη παιδιών θυμάτων παραμέλησης και εκμετάλλευσης.

Συζητήστε με τους μαθητές σας για το θέμα ειρήνη & πόλεμος, τα πλεονεκτήματα της ειρήνης και τα αρνητικά του πολέμου. Με βάση παραδείγματα από την καθημερινή ζωή, όπου υπάρχουν αλληλοσυγκρούσιμα συμφέροντα ζητήστε από τους μαθητές σας να σας προτείνουν λύσεις αυτών των καταστάσεων αποφυγής των συγκρούσεων. Ενθαρρύνετε τους να κατανοήσουν ότι υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών από τις συγκρούσεις.

Επιπλέον χρήσιμες πληροφορίες και υλικό για τα Δικαιώματα του Παιδιού:

- Στην ιστοσελίδα της UNICEF αναζητήστε και βρείτε πληροφορίες για τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού στο www.unicef.gr/convention
  - Φωτογραφικά αφιερώματα σχετικά με το προσφυγικό/μεταναστευτικό ζήτημα:
    - A) «Ένα συγκλονιστικό οδοιπορικό στη Λέσβο» στο <http://bit.ly/1Pchuan>
    - B) «Πρόσφυγες στην Ευρώπη: Τότε και Τώρα» στο <http://bit.ly/1VC0V4z>
  - Παραδείγματα σχολείων που έχουν εργαστεί στο συγκεκριμένο πρόγραμμα τα προηγούμενα χρόνια στο www.unicef.gr/pr-rights
  - Επιπλέον, στο ακόλουθο link: <https://www.youtube.com/user/UnicefGreece/videos> μπορείτε να παρακολουθήσετε βίντεο της UNICEF σχετικά με το προσφυγικό/μεταναστευτικό ζήτημα.
  - **Ενδεικτικά Λογοτεχνικά Κείμενα - Βιβλία**
    1. «Έχω Δικαίωμα, UNICEF – εικονογραφημένα διηγήματα και ένα ποίημα του Α. Σαμαράκη για τα Δικαιώματα των Παιδιών.
    2. «Έχω Πάντα Δικαίωμα», UNICEF. Ένα βιβλίο για τα Δικαιώματα του Παιδιού που περιλαμβάνει δημιουργήματα των καλύτερων συγγραφέων παιδικού βιβλίου της χώρας.
    3. «Με τα Παιδιά για τα Παιδιά» - Εκδόσεις Νίκας. Οι παραβιάσεις των δικαιωμάτων του παιδιού σε όλο τον κόσμο αλλά και οι προσπάθειες εκατομμυρίων πολιτών για την υπεράσπισή τους μαζί με προτάσεις για έναν καλύτερο κόσμο για τα παιδιά μέσα από την πολύχρονη εμπειρία του συγγραφέα Ηλία Λυμπέρη.
- Τα βιβλία μπορείτε να τα παραγγείλετε απευθείας στο www.unicef.gr

• DVD – CD

1. Ο Ύμνος της UNICEF – Ταινία – Ύμνος για τα δικαιώματα των παιδιών.